

Compensatieregeling erg welkom, nog wel een flinke schadepost

Voor akkerbouwers staat de volksgezondheid uiteraard voorop en er is veel begrip voor de ingrijpende maatregelen die de overheid heeft moeten treffen om de verspreiding van het coronavirus te stoppen. Veel akkerbouwbedrijven zijn eenmansbedrijven en in ieder geval werken er zeer weinig mensen in relatie tot de ruimte in de gebouwen, laat staan op de akkers. Dat facet van de anderhalve-meter-samenleving levert voor ons weinig problemen op. De sluiting van de scholen kan voor de gezinnen van akkerbouwers natuurlijk wel gevolgen hebben.

Omdat dit virus razendsnel tot een wereldwijde pandemie leidde, werden er ook wereldwijd ingrijpende maatregelen genomen en dat had ook direct gevolgen voor import en export van landbouwproducten. Veel landen zagen het belang van voedselzekerheid en probeerden voedseltransporten uit te sluiten van grensbelemmeringen. Plotseling begonnen ook de consumenten in Nederland het belang in te zien van de zekerheid om voldoende voedsel in huis te hebben en begonnen (veel) meer in te slaan dan normaal. Dat leidde, achteraf kortstondig, tot problemen met de bevoorrading van winkels. Inmiddels zijn die problemen weer voorbij en beseft de Nederlandse consument dat we in ons land meer dan voldoende voedsel hebben.

De markten

Voor bijna alle akkerbouwgewassen heeft de markt gevolgen ondervonden van de coronacrisis, soms positief en soms negatief. Voor de meeste producten blijven de gevolgen nog enigszins beperkt, uitzondering zijn suiker en fritesaardappelen. De sterke daling van de suikerprijs heeft geen gevolgen meer voor oogst 2019. Naar alle waarschijnlijkheid zal oogst 2020 hierdoor nog wel geraakt worden. De telers van fritesaardappelen die op 15 maart (de ingang van de lockdown) nog aardappelen in de schuur hadden, worden wel zwaar getroffen door de prijsdaling van ca. 16 cent tot vrijwel nul. Degegen die op dat moment de aardappelen al verkocht en de schuur leeg hadden, ontspringen de dans.

Compensatieregeling fritesaardappelen

In het vorige nummer van dit blad is al vermeld dat de aardappelketen direct gezamenlijk een beeld heeft proberen te schetsen van de situatie. Het werd al snel duidelijk dat door de enorme vraaguitval maar een klein deel van de op voorraad zijnde aardappelen nog daadwerkelijk tot frites verwerkt

zou kunnen worden. Zelfs bij extra opslag van verwerkt product en oprekking van seizoen 2019 tot september. Met het ministerie is overlegd hoe hier mee om te gaan, omdat de maatregelen uit het steunpakket van de overheid geen soelaas bieden voor aardappeltelers. Inmiddels heeft minister Schouten 50 miljoen ter beschikking gesteld voor de fritesaardappel telers.

Financiële maatregelen

Vanaf dat moment is in samenwerking met het ministerie en de aardappelketen hard gewerkt om de regeling vorm te geven. Hierbij is getracht om de regeling voor de telers en voor de uitvoering door de overheid zo eenvoudig mogelijk te houden. Aan de andere kant moet de regeling juridisch houdbaar zijn en de overheid moet enige waarborgen hebben dat het geld ook daar terecht komt, waar het voor bestemd is. Uiteindelijk gaat het om belastinggeld dat door de Nederlandse samenleving is opgebracht. Als de regeling in Nederland is goedgekeurd, moet dat ook nog in Brussel gebeuren.

Inmiddels zijn de contouren wel duidelijk. De regeling geldt voor de aardappelen die niet meer tot frites verwerkt worden en loopt van 15 maart tot 31 augustus. Als de regeling naar alle waarschijnlijkheid begin mei gepubliceerd wordt, volgt een relatief korte aanmeldperiode en de uiteindelijke definitieve afrekening vindt na afloop van de totale looptijd plaats. Om in aanmerking te komen moet een teler bij de Gecombineerde Opgave hebben aangegeven dat hij consumptieaardappelen verbouwt. En verder moet voor de afvoer de nodige bewijsstukken als CMR vrachtbrief, weegbruggewichten en facturen worden overlegd en een voedsel veiligheidscertificaat (VVAK, Global Gap).

Wanneer de schatting klopt dat het overschot aan fritesaardappelen ongeveer 1 miljoen ton is, dan zou dat betekenen dat de compensatie 5 cent/kg is. Want voor deze regeling is 50 miljoen beschikbaar. Als na afloop van de regeling het overschot groter blijkt te zijn, zal het compensatiebedrag per kg navenant dalen en andersom stijgen als het totale overschot kleiner is. Het bedrag dat een teler nog voor de alternatieve afvoer kan krijgen zal zo laag zijn, dat dit naar alle waarschijnlijkheid niet met de compensatie verrekend hoeft te worden. Dit zou de eenvoud van de regeling ook sterk ten goede komen. Deze regeling is voor de telers zeer welkom. Omdat de hoogte van de compensatie ongeveer 1/3 van de kostprijs is, blijft er nog wel

een flinke schadepost over.

Alle betrokken partijen hebben steeds beseft dat de regeling zo snel mogelijk rond moest zijn, maar er moet een hele route afgelegd worden voordat de regeling in de Staatscourant gepubliceerd kan worden. Toen half april bleek dat de telers zaten te wachten op de regeling en geen afspraken over een afzetmogelijkheid durfden te maken, is de BO Akkerbouw met een persbericht gekomen dat dit niet nodig is en welke bewijsstukken men moet verzamelen (zie www.nav.nl).

Fysieke afvoer

Naast de financiële compensatie moet ook nog voor naar schatting 1 miljoen ton aardappelen een alternatieve bestemming gevonden worden. Ook dat hele overschot proberen de aardappelketen (NAV, LTO, NAO, VAVI) en BO Akkerbouw een bestemming te geven. De inzet van de NAV is vanaf het begin geweest dat de akkerbouwers verzekerd zijn dat hun schuren leeg gaan en er geen aardappelen achter de schuur hoeven te komen. En dat we daarmee voedselverspilling ook zoveel mogelijk proberen te voorkomen. Het werd al snel duidelijk dat er weinig mogelijkheden waren om de aardappelen richting zetmeel af te zetten. De grootste hoeveelheden zullen richting export, veevoer en vergisting gaan.

De NAV heeft op 30 maart een brainstorm georganiseerd met allerlei partijen binnen en buiten de landbouw om te kijken welke andere mogelijkheden er nog zijn. Daar is een heel aantal alternatieven de revue gepasseerd. Een idee dat is uitgewerkt door het tv-programma De Keuringsdienst van Waarde, was om er alcohol van te maken voor desinfectievloeistof. Jammer genoeg blijkt dit financieel lastig rond te rekenen. De BO Akkerbouw heeft de actie Benefrietje gelanceerd om het thuis frites maken te stimuleren. Veel supermarkten hebben al fritesaardappelen in de schappen liggen. De NAV is verder benaderd door een aantal platformen die consumenten en boeren bij elkaar proberen te brengen. Door de huidige situatie hebben meer mensen belangstelling voor lokale producten. Die aardappel telers, die al aardappelen aan huis verkopen, kunnen hiervan profiteren.

Op de NAV-site staat op de homepage een item Coronanieuws waar de meest actuele berichten te vinden zijn. **NAV**

De acute crisis voelt als een dijkdoorbraak: de fritesaardappelmarkt ingestort, de olieprijs gekelderd naar een historisch dieptepunt en daarmee ook de suikermarkt als gevolg van de uitwisselbaarheid naar ethanol. Een half jaar geleden hadden we absoluut niet kunnen voorzien dat een virusuitbraak in China zou leiden tot een wereldwijde pandemie en ongekende economische crisis. Net als bij een dijkdoorbraak moet je nu eerst de gaten dichten, om erger te voorkomen. Het is als een patiënt in het ziekenhuis, die je eerst gaat helpen om te overleven alvorens te kapittelen over de oorzaak waardoor diegene de ziekte heeft op-

gelopen. Dat laatste gebeurde wel op Europees niveau door de Nederlandse regering door de Zuid-Europese landen de maat te nemen over hun begrotingsdiscipline in de voorbije jaren; een herhaling van de Eurocrisis tien jaar geleden... Maar ook binnenlands willen geëngageerde economen eisen stellen aan de 'doodzieke patiënt'. Bij deze invalshoek zullen de economieën nog veel meer krimpen en de bedrijven bij bosjes omvallen; ook in boerenbedrijven en de aanverwante verwerkende industrie. Beter is een 'Deltaplan', waarbij we geleerd hebben eerst de gaten in de dijk te dichten, om daarna eendrachtig tot een betere marktorganisatie te komen. Om de afhankelijkheid van verre goedkope importen te verminderen zullen we ook in de landbouw weer terug moeten naar een markt met

spelregels; dat we de noodzakelijke basisvoeding tegen een kostendekkende prijs in de regio Europa produceren. Dus dat bijvoorbeeld het noodzakelijke plantaardig eiwit in een volgende wereldwijde crisis niet de 'nieuwe mondkapjes' wordt. Het voordeel is dat we dan ook daadwerkelijk kunnen werken aan een meer circulaire economie en tegelijkertijd onze handelsgeest blijven benutten voor het zoeken naar en bedienen van koopkrachtige vraag elders in de wereld. In dat 'Deltaplan' moeten eerst de randvoorwaarden worden vastgesteld: dus afscheid nemen van vrijhandelsverdragen waardoor de Europese landbouw wordt weggeconcurrereerd en de burger een eerlijke kostendekkende prijs laten betalen voor gezonde producten. Kortom: Genoeg is beter 2.0!

Teun de Jong

Minder akkerbouw ten behoeve van veehouderij?

Wageningen Universiteit en Research (WUR) publiceerde 17 april een rapport met de titel 'Scenario's perspectief voor ontwikkelrichtingen Nederlandse landbouw in 2050'. Het doel was om scenario's te ontwikkelen die inzicht geven hoe aan de gewenste reductie van broeikasgasemissie in 2050 door de landbouw kan worden voldaan. De Brancheorganisatie Akkerbouw, die namens de akkerbouw deel heeft genomen aan de Klimaatacties, reageerde met een kritisch persbericht. Wat blijkt namelijk: in alle scenario's die de WUR heeft doorgerekend, zal het akkerbouwareaal fors inkrimpen, in twee scenario's meer dan de veehouderij. Hieronder zetten we de zaken op een rijtje.

Wat en hoe?

De onderzoekers hebben milieudoelen leidend laten zijn bij hun keuzes, niet het beleid. Daarbij is meegenomen dat de melkveehouderij grondgebonden wordt. Als milieudoelen zijn gesteld de uitstoot van broeikasgassen (BKG), stikstof (N) en fosfor (P). Ook het sluiten van de kringlopen is meegenomen. Fijnstof en andere vervuilingen zijn buiten beschouwing gelaten. Het halen van de doelen kan worden gezien op Europees niveau ('voorgenomen') en strikt binnen Nederland ('strikt').

De gekozen scenario's zijn gedreven door ofwel optimalisatie van de productie ('Productie gedreven'), ofwel van natuurinclusiviteit ('Natuurinclusief (NIL) gedreven') en dan voor beide milieudoelen 'voorgenomen' en 'strikt'. Zelf zeggen de onderzoekers geen realistische scenario's te hebben ontwikkeld die richting een gewenste toekomst wijzen, maar alleen te hebben doorgerekend wat deze extreme scenario's zouden betekenen voor de Nederlandse landbouw in 2050. Het doorrekenen heeft geresulteerd in uitkomsten wat betreft uitstoot, maar geeft ook inzicht in de economische gevolgen en de gevolgen voor de totale productie. Er is een 'Referentie 2050' scenario opgesteld, waarbij is uitgegaan van de huidige trends maar met strengere milieueisen, met 30% opbrengstverhoging (1% per jaar voor aardappelen en suikerbieten, 0,65% per jaar voor graan) voor de akkerbouw met de huidige bemestingsruimte. Dat kan alleen als er andere rassen met hogere benutting van N en

P worden ontwikkeld en meer precisiebemesting wordt toegepast. Er wordt in dit scenario ook uitgegaan van 25% toename van vollegrondsgroenteteelt inclusief uien en afname van aardappelen, suikerbieten en graan. Voor het doorrekenen van alle scenario's is een beleidsoptimalisatietool gebruikt, waarbij met verschillende bestaande nationale en internationale modellen is berekend hoe de scenario's uitpakken. Opmerkelijk is hierbij, dat bij de gestelde doelen en randvoorwaarden niets is opgenomen over gewenste voedselproductie, maar alleen is gekeken naar maximale economische omvang van de landbouw. Zaken als verdienvermogen en dierenwelzijn zijn alleen kwalitatief beschreven, er zijn voor deze aspecten geen getallen berekend.

Scenario's

Wat houden de scenario's in:

- 'Referentie 2050': uitgaand van de huidige trends daalt het areaal met 0,3% per jaar, dat zou betekenen 200.000 ha minder voor landbouw in zijn geheel in 2050.
- 'Productiegedreven voorgenomen': voortzetting van huidige situatie, maar met strengere milieueisen. Dit leidt tot nauwelijks krimp van de veestapel, maar door eis van grondgebondenheid voor melkveehouderij komt er meer gras en minder akkerbouwland.
- 'NIL voorgenomen': lagere opbrengsten, meer biodiversiteit, beperkte krimp veestapel, meer gras en minder mais, minder akkerbouw.
- 'Productiegedreven strikt': maximale emissiereductie door dichte stallen en nitrificatieremmers. Veestapel krimpt met 20%, er komt minder akkerbouw maar intensiever.
- 'NIL gedreven strikt': veestapel krimpt met 40%, deel gras- en akkerbouwland worden omgezet naar bos.

De gevolgen van deze scenario's zijn berekend voor stikstof (N) en fosfor (P), zowel emissie als benuttingsefficiëntie. Bij de beide NIL scenario's neemt de emissie van N minder af dan in de productiviteit gedreven scenario's door lagere gewasopbrengsten en meer beweiding.

De reden dat bij alle scenario's de akkerbouw afneemt ten behoeve van melkveehouderij, is dat de

melkveehouders meer verdienen en dus de concurrentie met akkerbouwers om grond winnen. Kortom, de akkerbouwers worden weggeconcurrereerd door de melkveehouders en het areaal wat nodig is om de uitstoot van de landbouw (voornamelijk veehouderij) te compenseren door bos te planten, komt bijna geheel uit de akkerbouw. Opmerkelijk gevolg hiervan is, dat de zelfvoorziening van Nederland voor alle akkerbouwgewassen onder de 100% uitkomt, met andere woorden, Nederland moet in deze scenario's aardappelen gaan importeren.

Kritiek van de NAV

Er is natuurlijk veel af te dingen op dit rapport. De eerste vraag is waarom de BO Akkerbouw of de NAV niet zijn uitgenodigd voor de begeleidingscommissie. Voor de boeren zat alleen LTO er in. En juist de LTO-voorman voor de akkerbouw levert dan achteraf kritiek, in zijn functie als vicevoorzitter van de BO. Inhoudelijk is het vreemd, dat alle huidige trends en ontwikkelingen volledig zijn genegeerd. In alle scenario's blijft import van veevoer noodzakelijk, de gewenste eiwittransitie van consumptie van dierlijk eiwit naar meer consumptie van plantaardig eiwit is volledig buiten beeld en ook het feit dat mestoverschotten blijven bestaan wordt geaccepteerd. Geen enkele aandacht wordt besteed aan de rol die akkerbouw kan spelen in de biobased economie. Maar ook buiten dat wordt volledig voorbij gegaan aan het feit dat de emissie van de akkerbouw veel minder is dan van de veehouderij. Dit staat duidelijk in een tabel in het rapport, maar vervolgens wordt dan niet gekeken naar het effect van krimp van de veestapel en juist toename van de akkerbouw op de milieudoelen. En zoals al genoemd: de gewenste voedselproductie is niet meegenomen als criterium! Dus Nederland, gelegen op de vruchtbare rivierdelta van Europa met een gematigd klimaat en voldoende water, gaat akkerbouwproducten importeren die elders (waar?) worden geproduceerd om de emissie van de veehouderij hier te compenseren. Als het doel van het rapport was, om de concurrentie tussen sectoren aan te wakkeren, dan is dat gelukt. Wat ook gelukt is, is duidelijk te maken welke kant het op gaat als er niets verandert aan het huidige beleid, zoals actieve steun voor de teelt van eiwitgewassen en beloning voor verduurzaming. Maar de NAV zet zich in voor 'Plantaardig heeft de toekomst'! **NAV**

Deze maand een interview met Josien Kapma, mede-eigenaar van FarmHack.

Josien Kapma: 'Kansen voor datagebruik en online leren.'

Introductie

Josien Kapma (47) heeft Land- en watermanagement gestudeerd in Wageningen. Deze opleiding geeft basiskennis over alles wat je nodig kan hebben bij uitzending naar ontwikkelingslanden, zoals agronomie, waterbeheer, maar ook sociologie. Na haar studie heeft Josien in Zuid-Amerika en Egypte gewerkt, maar ze is na een aantal jaren terug gekomen naar Europa. Josien vertelt: 'Tijdens mijn studie heb ik mijn man Wout, zoon van een melkveehouder, leren kennen. We zijn in Portugal een melkveebedrijf gestart. Dat hebben we 12 jaar gedaan maar uiteindelijk zijn we drie jaar geleden terug gekomen naar Nederland. Onze drie kinderen, toen jonge tieners, konden hier direct prima aarden, maar wij vonden het wel moeilijk om aan de drukte en alle regels te wennen.' Als we het hebben over de kloof boer-burger in Nederland, zegt Josien: 'Die kloof is in Portugal echt kleiner, omdat mensen in steden een generatie minder ver van de voorgeschiedenis op het platteland af staan dan in Nederland. De problemen zijn ook anders in Portugal, er is minder vee, juist een tekort aan mest en veel meer ruimte. In Nederland lijkt het alsof mensen het platteland als decor zien, voor recreatie en niet voor voedselproductie. Ik vind het echt raar dat mensen afgeven op bijvoorbeeld 30% vervuiling veroorzaakt door landbouw (lees: voedselproductie) en niet op de 70% die dus wordt veroorzaakt door in mijn ogen minder essentiële dingen.'

FarmHack

Josien is mede-eigenaar van FarmHack en legt uit wat dit voor een bedrijf is: 'FarmHack houdt zich bezig met wat digitalisering kan betekenen in de landbouw. Er worden steeds meer data verzameld door sensoren en het risico is dat deze data alleen bij grote spelers terecht komen, die er dan adviezen mee opstellen waar de boer dan ook weer voor moet betalen. Het gevaar dreigt dat landbouw straks wordt uitgevoerd door werknemers van deze bedrijven in plaats van door boeren met hun eigen vakkennis. Wij willen data die beschikbaar komen op een andere manier gebruiken. Nu leidt het vaak juist tot schaalvergroting, maar je kunt data ook goed gebruiken voor het monitoren van secundaire waarden die nu moeilijk in beeld te brengen zijn, zoals bodemkwaliteit. Zo kun je data

gebruiken om bewustzijn te creëren en nieuwe waarden te kwantificeren. En daar kunnen partijen als Rabobank en ASR dan weer via investeerders een beloning aan koppelen voor de boer.'

Een recent voorbeeld van wat FarmHack doet is een cursus 'onlinekringloopcoach'. Deze cursus werd gefinancierd door de Provincie Zuid-Holland en bestond uit vier weken lang lessen voor boeren en andere geïnteresseerden in Zuid-Holland. Ook de NAV heeft deelgenomen. De cursus bestaat uit verschillende stappen. Bij iedere stap zijn er korte filmpjes. Men kan naar een volgend niveau door een aantal vragen te beantwoorden of deel te nemen aan de discussie. De cursus voor Zuid-Holland ging veel in op veenweideproblematiek. Josien zegt over deze cursus: 'Groot verschil met 'e-learning' van vroeger is dat er veel interactie is tussen de deelnemers via het discussieplatform. Er waren 384 deelnemers en duizenden bijdragen aan de discussies. Misschien gaan we in de volgende keer dat de cursus draait ook een wekelijkse 'video call' inzetten voor interactie en discussie tussen deelnemers. Deze eerste keer was de vorm spannend, nu kunnen we verder focussen op de inhoud.' Binnenkort gaat de cursus opnieuw van start, dit keer moeten deelnemers betalen en is gericht geworven onder adviseurs en beleidsmakers. Er hebben zich vooral agrarisch bedrijfsadviseurs, mensen van waterschappen en ambtenaren van het Ministerie van LNV aangemeld. Josien vertelt: 'We willen kijken of en hoe we het eens kunnen worden over standaarden en hoe deze zich dan verhouden tot zaken als de Cool Farm Tool en de biodiversiteitsmonitor. Wat zou kringlooplandbouw moeten zijn en doen en hoe bereiken we dat.' Op de vraag of er dan niet het risico bestaat dat er 'over boeren zonder boeren' wordt gediscussieerd zegt Josien dat FarmHack het boerenperspectief hanteert en dat boeren zich natuurlijk ook kunnen aanmelden.

Toekomst

Josien denkt dat online platforms zoals FarmHack die faciliteert, veel kunnen bijdragen aan de discussie over de toekomst van de landbouw: 'Je kan via een online cursus eerst iedereen op hetzelfde kennisniveau brengen. Het is makkelijker om Haagse ambtenaren online naar het boeren erf te krijgen dan in het echt! Voordat je dan over een toekomst-

visie begint te discussiëren, heeft iedereen dezelfde feitenkennis. Bijvoorbeeld: voor de ontwikkeling van een gebiedsvisie, is het goed dat alle betrokkenen weten welke ecosysteemdiensten relevant zijn in het gebied, welke grondwaterstromen er zijn, wat de toestand van de biodiversiteit is enz. Daarna discussieer je dan vanuit dezelfde basis. Zo kan er ook veel afstemming en coördinatie worden bespaard en kan dat geld worden gebruikt voor boeren in het gebied om de visie uit te voeren.'

Verdienmodellen

Lastig punt blijft het verdienmodel bij de transitie naar kringlooplandbouw. Josien zegt daarover: 'We moeten dat echt anders gaan bekijken. Nu is het vaak een veredelde fooi voor de boer, een tegemoetkoming in de kosten, maar niet een echte beloning. Er moeten echt inspanningen komen om het verdienmodel beter te maken. Ik geloof ook niet in de aanpak om alles via het nieuwe GLB te regelen. Je zou veel beter op regionale schaal met maatwerk aan de slag kunnen gaan. Algemene landelijke regels geven regionaal te veel problemen en uitzonderingen. Het is belangrijk om doelen te stellen en dan te bepalen hoe de boeren daar aan bijdragen én wat de maatschappij daar voor over heeft. Daarvoor is nou juist kwantificeren en documenteren belangrijk. Maar er is ook een constructieve visie op landbouw nodig in Nederland, de realisatie dat landbouw vooral voedselproductie betreft en dat we daar blij mee moeten zijn.'

Inspanning of resultaat?

Moeten boeren nou beloond worden voor geleverde inspanningen of voor behaalde resultaten? Een lastige vraag, want natuur is niet maakbaar en als je een plas-dras gebiedje aanlegt, maar het weer is zoals in 2018 levert dat niet het gewenste resultaat op. De NAV is daarom voorstander van het belonen van de inspanning die een boer levert. Josien is het daar niet mee eens: 'Je kan niet volstaan met een inspanningsverplichting, want dan gaat de transitie in mijn ogen te langzaam en doe je geen beroep op het vakmanschap van de boer. Je moet wel samen met boeren realistische doelen opstellen. Zo'n plas-dras voorbeeld geeft wel aan, dat er goed moet worden nagedacht over hoe je de beloning voor de ecosysteemdiensten effectief inricht.' **NAV**

En wat deed de NAV nog meer in april?

- De NAV heeft deelgenomen aan de (dit keer digitale) jaarlijkse bijeenkomst van de Cool Farm Alliance over de Cool Farm Tool.
- De NAV heeft een bijeenkomst van de LNV-projectgroep over de bredeweersverzekering bijgewoond.
- De NAV is druk bezig de laatste hand aan de toekomstvisie te leggen. Meer daarover volgende maand! **NAV**

Voorschot GLB en Gecombineerde Opgave

Minister Schouten heeft besloten dat vanwege de coronacrisis een voorschotbetaling van de GLB toeslag mogelijk wordt gemaakt. De NAV is verheugd dat dit nu, anders dan bij de droogte van

2018, wel mogelijk is. Details over de regeling zijn nog niet bekend maar worden in de eerste helft van mei verwacht. De deadline voor de Gecombineerde Opgave blijft wel 15 mei. **NAV**

Rectificatie Artikel Van Pw naar PAL en P-CaCl2

In het artikel van vorige maand over de overgang van Pw naar P-AL en P-CaCl2 zijn twee fouten geslopen. Ten eerste heeft het ministerie al besloten om de normen zoals geadviseerd door de CDM over te nemen en deze normen al gepubliceerd in de Staats-

courant. Ten tweede zijn er meerdere laboratoria die PAE of P-CaCl2 bepalen, maar is nog wel onduidelijk welke onderzoekslaboratoria volgens de norm geaccrediteerd zijn om P-CaCl2 uitslagen te mogen gebruiken voor de Gecombineerde Opgave. **NAV**

Nacontrole pootaardappelen

Het afgelopen oogstjaar was er spanning tussen de pootgoedteelt en de NAK over de snelheid waarmee nacontroleresultaten op virusbesmetting en bruin-/ringrot van partijen pootaardappelen bekend waren. Zolang de definitieve klasse niet bekend is, kunnen de aardappelen niet verhandeld worden, terwijl voor de vroege exportbestemmingen tijdige verlading vereist is. De pootgoedhandel en sommige telers hebben aangegeven dat door te trage afhandeling er in het najaar van 2019 export is misgelopen. De problematiek is dat de aardappelen eerst geogst moeten zijn voordat de NAK een monster uit de partij kan halen. Daardoor is er in het begin van het oogstseizoen geen maximale benutting van de toetscapaciteit, die 2200 monsters per week bedraagt. Wanneer in alle regio's de oogst wel volop draait stelt de NAK een quotering in per keurmeester voor wat het aantal monsters is dat aangeleverd mag worden. Vanaf de maand november is het capaciteitsprobleem weer opgelost. Om herhaling van de problematiek te voorkomen is er overleg gevoerd tussen vertegenwoordigers van de telers, de handel en de NAK. Hierbij zijn er afspraken gemaakt dat alle drie de partijen hun uiterste best gaan doen om het proces van de nacontrole beter te stroomlijnen, waarbij de grootste winst bij de start van het seizoen te halen valt, vanwege de dan heersende onderbenutting. Telsers wordt gevraagd om sneller melding te maken van gerooide percelen, de handel of telers moeten de prioriteit voor vroege afzet aangeven en de handel moet strakker plannen welke partijen aardappelen tevens op PMTV en of TRV getoetst moeten

worden (is tijdrovend). De NAK gaat bij overaanbod aan monsters selecteren op gewenste vroegheid op basis van 'vroeg levering', 'uitplant' en 'voorjaarslevering'. Bovendien gaat de NAK kritischer kijken voor welke rassen een integrale virustoets noodzakelijk blijft, al is dat natuurlijk ook afhankelijk van het verloop van het groeiseizoen, het aantal virusbesmettingen en de bladluisontwikkeling. De NAK zal de pootgoedtelers en handel tijdig informeren door middel van haar circulaire. **NAV**

Landbouwcollectief

Op 24 april heeft de regering haar stikstofbeleid vastgesteld. Door gezamenlijk optreden van de 13 landbouworganisaties in het Landbouwcollectief is aan een aantal essentiële voorwaarden voor de landbouw voldaan. Onderdeel daarvan is dat bemestingsnormen voor kunstmest niet zijn beperkt en dat vergunningplicht voor bemesten van de baan is. De toegevoegde waarde van het collectief is dat de landbouw niet tegen elkaar is uitgespeeld. Wel hebben een aantal clubs, met name LTO en FDF, een aantal malen grote moeite gehad zich te conformeren aan de in het collectief afgesproken gedragslijn. Voorts is de insteek van de NAV dat sectorale belangenbehartiging met wisselende (gelegenheids-) coalities de belangrijkste lijn blijft. **NAV**

Agenda

- 27 mei 2020: Bestuursvergadering
- 24 juni 2020: De kaderdag is afgelast

Foto voorpagina: Aleid Dik

Het eerstvolgende ledenblad verschijnt op 6 juni.

Voordelig kennismaken met de NAV!

Nog geen lid van de enige echte, onafhankelijke en sectorale vakbond van en voor akkerbouwers, de NAV?

Word dan nu lid. Dat is nu heel aantrekkelijk: tot 1 januari 2021 betaalt u € 100,-. Of: u bent al lid maar uw buurman of vriend nog niet? Help de NAV versterken en overtuig uw collega van het goede en nuttige werk van de NAV. Ook voor uw collega geldt: tot 1 januari 2021 is de contributie € 100,-.

De NAV is puur sectoraal voor het akkerbouwbelang en stelt het inkomen van akkerbouwers centraal. Belangenbehartiging kan plaatsvinden zonder concessies te doen aan andere sectoren. De NAV zet zich in voor faire opbrengstprijzen, dat wil zeggen integrale kostprijs (dus inclusief vergoeding voor eigen arbeid en eigen vermogen) plus ondernemersmarge. De vakbond strijdt voor betere toekomstkansen dan degenen die de akkerbouw willen overleveren aan de grillen van de (wereld)markt. U ziet het: de NAV is uniek.

Lid worden kan via het inschrijfformulier. Dit kunt u vinden op www.nav.nl of pak de telefoon (06-15 62 44 60).

Nederlandse Akkerbouw Vakbond

Postbus 318
8250 AH Dronten
tel 06 - 15 62 44 60

e-mail info@nav.nl
website www.nav.nl

@NAV_AkkerBouwer

Nederlandse.Akkerbouw.Vakbond

Nederlandse Akkerbouw Vakbond

Contactpersonen

Voorzitter
Teun de Jong
0518 - 400 081

Regio Noord
Gerlof Bergmans
06 - 45 28 67 85

Regio Noordoost
Berend Jansema
0599 - 326 308

Regio Flevoland
Keimpe van der Heide
0320 - 213 611

Regio Noord-Holland
Tom Koenraad
06 - 11 47 21 39

Regio Zuid/Zuidwest
Kees van Dijk
0167 - 502 211